

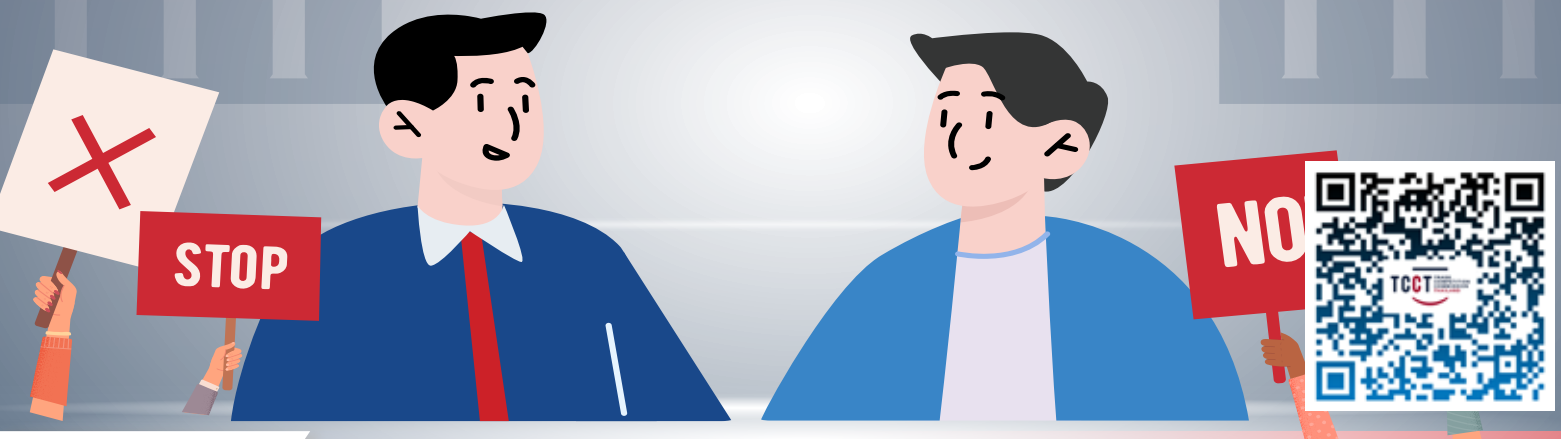
zoom

คดี

แข่งขันทางการค้า

ฉบับที่ 1

กรณีห้ามขายสินค้าของคู่แข่ง ในตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลัง

กรณีห้ามขายสินค้าของคู่แข่ง ในตลาดเครื่องดื่มบำรุงกำลัง

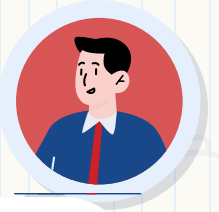

สวัสดีครับ...วันนี้ผมจะมาร้องเรียน

เมื่อประมาณปลายปี 2554 มีผู้ประกอบการธุรกิจเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้อ G ห้ามไม่ให้ผม และผู้อื่นรวม 4 ราย จำหน่ายเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้ออื่นและหากไม่ปฏิบัติตาม ก็จะหยุดส่งเครื่องดื่มชูกำลังของตนรวมถึงเครื่องดื่มอื่น ๆ ในเครือให้ ทำให้พวกผมต้องซื้อสินค้าจากแหล่งอื่นมาจำหน่ายในราคาที่สูงขึ้นได้กำไรลดลง

เรื่องราวเป็นอย่างไร? ขอรายละเอียดหน่อยครับ

คือว่า “ผมกับคนอื่น ๆ” รวม 4 ราย ได้สั่งซื้อเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้อ G จากตัวแทนจำหน่ายซึ่งทั้ง 4 ราย ได้จำหน่ายเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้ออื่นๆด้วย

ต่อมาปรากฏว่าเดือนพฤษภาคม 2555 บริษัทฯ ได้ขอให้พวกผมงดขายเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้ออื่น ซึ่งพวกผมไม่ได้ปฏิบัติตาม เขาจึงไม่ขายเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้อ G และเครื่องดื่มในเครือให้ ทำให้ต้องไปซื้อจากร้านค้าย่อยอื่น ซึ่งราคาแพงกว่าและกำไรลดลงครับ

กรณีนี้ถือว่าบริษัทที่ผมร้องเรียนกระทำผิดตาม พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 หรือไม่ครับ?

ขั้นแรกเราต้องดูก่อนว่าผู้ประกอบการ
“มีอำนาจเหนือตลาด” หรือไม่ เดี่ยวจะอธิบายให้ฟังนะครับ

หลักเกณฑ์พิจารณาผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

1

ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งในตลาดสินค้าหรือบริการใดที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป และมียอดขายในปีที่ผ่านมา 1,000 ล้านบาทขึ้นไป

2

ผู้ประกอบการ 3 รายแรกในตลาดสินค้าหรือบริการใดที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมา รวมกันตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไป

ประกาศ กพค. ฉบับที่

SCANNING

แต่ในกรณีผู้ประกอบการ 3 รายแรกนั้น มียอดขายในปีที่ผ่านมาไม่ถึง 1,000 ล้านบาท หรือมีส่วนแบ่งตลาดต่ำกว่าร้อยละ 10 ถือว่าไม่เข้าเกณฑ์ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

เรื่องนี้เกิดขึ้นในปี 2554 ซึ่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ยังไม่บังคับใช้ ดังนั้นจึงต้องใช้ พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 มาวินิจฉัยครับ

กรณีนี้เกิดขึ้นช่วงปลายปี 2554 ดังนั้นต้องพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของปี 2553 ซึ่งตรวจสอบพบว่าในปี 2553 บริษัท G มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 64.30 ยอดขาย X,XXX ล้านบาท ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดมากกว่าร้อยละ 50 และมียอดขายมากกว่า 1,000 ล้านบาท ดังนั้น บริษัท G จึงเป็นผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดครับ

ถ้าอย่างนั้นการกระทำของบริษัท G เป็นการกระทำความผิดตาม พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 หรือไม่ครับ?

และผมทราบมาว่าบริษัท G ได้ยื่นจดทะเบียนเลิกบริษัทไปแล้วด้วยครับ

อธิบายได้แบบนี้ครับ

1. กรณีบริษัท G จัดส่งเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้อ G ให้คู่ค้าทั้ง 4 ราย การกระทำดังกล่าว “เป็นการกำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่เป็น การบังคับโดยทางตรงอย่างไม่เป็นธรรม” ซึ่งจำกัดการซื้อหรือ จำหน่ายหรือจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายเครื่องดื่มชูกำลัง อีกทั้งยังเป็นการแทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่น โดยไม่มีเหตุสมควร
2. การเปลี่ยนแปลงนโยบายที่ห้ามขายเครื่องดื่มชูกำลังยี่ห้ออื่น “ไม่ใช้การแข่งขันที่เสรีและเป็นธรรม” และยังมีผลทำให้เกิดความเสียหาย จัดวาง กีดกันการประกอบธุรกิจ ของผู้อื่นอีกด้วยนะ
3. แม้บริษัท G ได้ยื่นจดทะเบียนเลิกบริษัทไปแล้ว แต่กรรมการผู้จัดการซึ่งยังคงรับตำแหน่งไว้ เป็นผู้ชำระบัญชีอยู่และยังไม่มีภาระจดทะเบียน เสร็จชำระบัญชี สถานะความเป็นนิติบุคคล จึงยังคงอยู่และสามารถถูกฟ้องให้รับผิดชอบ ทางอาญาได้

ดังนั้น บริษัท G จึงเป็นผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด กระทำการในลักษณะ เป็นการผูกขาดทางการค้า, แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่น โดยไม่มีเหตุสมควร และเป็นผู้ประกอบธุรกิจ กระทำการอันใดที่ใช้การแข่งขันโดยเสรี และเป็นธรรม และกรรมการผู้จัดการ ต้องร่วมกันรับผิดชอบกับบริษัท G ด้วย

ซึ่งกรณีนี้ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กทค.) มีความเห็นว่า บริษัท G เป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด กระทำการในลักษณะ เป็นการผูกขาดทางการค้า และแทรกแซงธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุสมควร ตามมาตรา 25 (2) , (4) และกระทำการใดอันมิใช่การแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม ตามมาตรา 29 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

ซึ่งการกระทำของบริษัท G เป็นความผิด “อาญา” ดังนั้นจึงให้แจ้งข้อหาและ ดำเนินการต่อไป รวมทั้งให้มีหนังสือถึงอัยการสูงสุด เพื่อพิจารณาสั่งฟ้อง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาครับ

หลังจากที่ กทค. มีความเห็นไปแล้ว บริษัท G มีหนังสือขอให้ กทค. วินิจฉัย เปรียบเทียบปรับ ตามมาตรา 79 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ซึ่ง กทค. มีมติเห็นชอบให้เปรียบเทียบปรับ แต่มาตรา 51 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 วางหลักว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 25 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี ปรับไม่เกิน 6 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ซึ่ง กพค. เห็นว่า พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 ยังต้องการให้ความผิดตามมาตรา 25 และ 29 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 เป็นความผิดอาญาต่อไป จึงนำกฎหมายมาบังคับใช้กับผู้กระทำผิดได้ ในส่วนของมาตรา 72 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 วางหลักว่าผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 50 ระวังโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิดหรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อเท็จจริงพบว่า บริษัท G มียอดขายในปี 2554 ซึ่งเป็นปีที่กระทำความผิดจำนวน XX,XXX ล้านบาท เมื่อคิดค่าปรับในอัตราร้อยละ 10 ของรายได้ตามมาตรา 72 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560 จะได้ X,XXX ล้านบาท และมาตรา 51 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 จะปรับได้ไม่เกิน X,XXX,XXX บาทเท่านั้น

มาตรา 51 จึงเป็นคุณแก่ผู้กระทำผิด ดังนั้นจึงเห็นว่าควรนำมาตรา 51 มาใช้บังคับเปรียบเทียบปรับบริษัท G และกรรมการบริษัทคนละ 6,000,000 บาท

ท้ายที่สุดแล้วกรณีนี้ กพค. มีมติเป็นเอกฉันท์ปรับผู้ต้องหาได้แก่บริษัท G และกรรมการบริษัท คนละ 6,000,000 บาท ตามมาตรา 51 แห่ง พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

ขอบคุณครับ ผมได้ความรู้เพิ่มขึ้นเยอะเลยครับ 🙏

ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2560

- มาตรา 72 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 50 ระวังโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินร้อยละ 10 ของรายได้ในปีที่กระทำความผิด หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา 79 ให้คณะกรรมการมีอำนาจเปรียบเทียบได้

พ.ร.บ. การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

- มาตรา 25 ห้ามผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้
- 25 (2) การกำหนดเงื่อนไขอย่างไม่เป็นธรรม
 - 25 (4) การแทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่น
- มาตรา 29 ห้ามกระทำการที่ไม่ใช่การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม
- มาตรา 51 ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 25 , 29 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 ปี หรือปรับไม่เกิน 6 ล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
- มาตรา 54 ผู้กระทำความผิดซึ่งต้องได้รับโทษตาม พ.ร.บ. นี้เป็นนิติบุคคล ให้ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลในเรื่องนั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย

TCCT

TRADE
COMPETITION
COMMISSION
THAILAND

